

RĂVAȘUL

Editor și redactor resp.:

Petru P. Barițiu

Adresa: **Jokai n. 6.**

Pe 1 an (52 nri de câte 16 pag.) 6 cor.

Pe o jumăt. de an (26 de nri) 3 cor.

Întemeietorul foi:

Dr. E. Dăianu.

O alegere de episcopi moldoveni în 1557—8.

— După o notiță dintr'o carte păstrată în Ardeal. —

Nu e nimic mai obișnuit decât să afli în biserici sărace și ascunse ale Ardealului și părților ungurești vecine cărți tipărite „dincoace“, care poartă însemnarea prețului — foarte ridicat — numele oamenilor sârmani, cari cu bănuțul lor, cu ferdela lor de bucate, s'au însoțit pentruca să aducă la ei „Cuvântul lui Dumnezeu“ sau alte tipări-turi sfinte, și chiar povestirea împrejurărilor în care s'a făcut aducerea. Ici și colo se află manuscrise mai vechi: înaintea timpului când și Ardelenii, Ungurenii deprinsese meșteșugul, de logofăt, al scrisului frumos, se află mari volume înfoiate, cu slova sigură și hârtia tare, ce vin și ele din părțile moldovenești și muntene. Trebuie să se spuie însă, că mai multe sunt acele care vin din Moldova, unde era câte o școală de caligrafie așa de vestită și de bogată ca acea dela Neamț.

Nu m'am mirat deci, când păr. Dăianu mi-a comunicat, că la Pata, lângă Cluj, s'a găsit o liturgie slavonă din al XVI-lea veac, care poartă o însemnare privitoare la istoria bisericească a Moldovei, în vremea cruntului Domn Alexandru

Lăpușneanu, care însă, dacă a vărsat mult sânge, a înzestrat țara sa cu frumoasa mănăstire a *Slatinei* din munte.

lata pe românește, ce spune notița slavonă:

În anul 7066, în zilele bine cinstitorului, de Hristos iubitorului Domnului nostru Io Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn al țerii Moldovei, și pe aceiași vreme răposând în țara noastră a Moldovei doi episcopi: episcopul Gheorghie, așezat de Dumnezeu în Scaunul din Rădăuți și alt episcop, Macarie din părțile de jos, din târg dela Roman, și atunci bine-credinciosul și de Dumnezeu așezatul și cu bune fapte înfrumusețatul Io Alexandru Voevod cu a lui înțelepciune a făcut sobor, alese patru episcopi și se întăriră doi episcopi: unul, Chir Anastasie de Roman și celalalt la Mitropolia din Rădăuți, Chir Eftimie, și atunci s'a început și s'a săvârșit această carte, Liturghie, cu mâna mult greșitului și smeritului preot rugătorul popa Mihail.

Această carte care e de Dumnezeu născocită și pe care a cumpărat-o roaba lui Dumnezeu Axina, pentru mântuirea sufletului, a dat-o la hramul sfântului lăcaș al marelui mucenic a lui Hristos Dimitrie și în mâinile preotului Petru, și așa a dat-o pentru rugăciunea sa, ca nu cumva să se vândă, ori să se înstrăineze, iar cine s'ar ispiti să o iea, să fie blăstămat de Hristos, Domnul nostru, în veci. Amin.

Unul dintre cei doi episcopi morți în anul vechiu Septembrie 1557 — Septembrie 1558, e deci Gheorghie de Rădăuți, căruia îi urmează Eftimie. Pe Gheorghe nu-l cunoaște Germanul *Wickenhauser* care a scris la 1890 istoria acestei episcopii ce se numește cu dreptate aice „Mitropolie“, căci acolo s'a întemeiat cea dintâi mănăstire cu un stareț-Vlădică în „țara moldovenească“ din părțile nord-vestice, a lui Bogdan, Maramureșanul, începător, „descălecător“ al Moldovei. El vine după Mitrofan, care se întimpină la 1551.

Eftimie a fost un arhieru în deosebi iubit de *Vodă Lăpușneanu*, care pe vremea lui a și înădit biserica făcută de Ștefan-cel-Mare. Sub acelaș Domn grozav însă el fu înlocuit cu un anume „Dimitrie“, care e ucis în 1565 pentru că

stătea în fruntea unei rescoale. Se pare că de aceea Lăpuşneanul îl scosese căci Eftimie se învoise a sluji la încununarea ca „Ioan-Vodă“ a isteţului Grec Despot, care-l gonise pe dânsul, Alexandru-Vodă.

Macarie cel mort în 1557 e cronicarul, care a lăsat pomenirea faptelor lui Petru-Vodă Rareş, a luptelor lui în multe părţi, şi în Ardeal chiar, din care a cucerit o bună parte, alipind-o la ţara sa. De loc din *Putna*, Gheorghe se arată vrednic urmaş al răposatului cărturar. Sub alt Domn fără milă, Ion cel-Cumplit, el ocupa cea mai înaltă treaptă a Bisericii moldoveneşti, căci ajunsese mitropolit (dela 1571): în 1578 el fu scos însă din Scaunul arhipăstoresc, tot pentru motive politice. Mai târziu, în 1589, el scria *Papei Grigorie al XIII-lea* făgăduindu-i Unirea bisericii moldoveneşti cu *Roma* catolică. De atunci i-se pierde urma.

Notiţa din *Liturghia* dela Pata are însemnătatea de a întări unele lucruri, care se ştiau, de a scoate la lumină pe Vlădica Gheorghe de Rădăuţi, de a ni arăta că în veacul al XVI-lea episcopia rădăuţeană era privită tot ca o Mitropolie. Şi mai ales din ea vedem cum se făceau alegerile de episcopi pe acea vreme.

Lăpuşneanul nu se încumetă a numi el, ci strânge sobor. Din acesta fac parte patru episcopi, adecă Mitropolitul şi trei străini (căci episcopia de Huşi nu era încă pe atunci). Unul din ei va fi fost episcopul de *Vad*, în părţile someşene, care atârna de Moldova în ceia ce priveşte ierarhia; ceilalţi doi ar fi Greci pribegi la Curtea moldovenească.

Când, în 1600, *Mihai Viteazul* schimbă pe toţi arhierii Moldovei, cari, ţinând cu învinsul Ieremia Movilă, fugiseră în Polonia în urma Dom-

nului lor, el făcu sobor pentru numirea de Vlădici noi, cu un Mitropolit al Cesareii lui Filip, cu un altul din Vodena, cu episcopul de Hebron în Palestina, iar, din cei mărginaşi, cu acela din Muncaciul Maramureşului. Iar *Ion-cel-Cumplit*, având a rândui, cu treizeci de ani înainte, biserica sa, aduse pe episcopul, pe „Mitropolitul“ Românilor din Ardeal, Eftimie.

Putem vedea astfel, prin însemnarea de pe cartea dela Pata, în vechile datini ale bisericii Moldovei.

N. Iorga.

Crestături.

— **Giosue Carducci.** În noaptea dinspre 17 Febr. a murit în *Bologna* renumitul poet, *Carducci*. S'a stâns prin aceasta un luminar puternic al lumii de azi, un geniu, care nu de mult a fost onorat cu premiul Nobel. Ţara lui i-a şi dat coavenita cinste de pe urmă, şi în toată lumea cultă resonă: »în veci pomenirea lui«, atunci, când un suflet rar trece la cele veşnice şi figura unui om — la terenul istoriei.

În cele următoare vom da câteva trăsături din viaţa şi caracterul lui *Carducci*; facem un mic »răvaş«.

Carducci s'a născut în 27 Iulie 1836, ca fiul unui medic din *Firenze*. Încă nu era de 3 ani, când guvernul austriac trimite în eziliu pe tatăl poetului, ajungând așa pe pământ străin. În casa părinţască tinerul *Carducci* a avut creştere bună, dar mediul, în care şi-a petrecut copilăria şi tinereţele, a avut altă influinţă asupra lui. Italia unită de azi, era pe atunci împărţită în multe bucăţi mici. Ura absolutizmului, lupte împotriva despoţilor mici, răcoale sângeroase, frământări de unire naţio-

nală, acestea se petreceau în jurul unui tînăr, care în urma acestora, a devenit şi el, pe viaţa întreagă, iubitorul libertăţii, care urăşte tiranizmul animalic şi din ura aceasta, e în stare să se pună în legătură şi cu *Satana*.

După ce a isprăvit şcolile în *Firenze* şi *Piza*, a fost abilitat de doctor al ştiinţelor filozofice. Nu era încă de 25 ani, când Universitatea din *Bologna* la învitat de profesor la catedra istoriei lit. italiene. Aici a rămas peste 40 ani. Cu câţiva ani înainte de aceasta a trecut la penzie. Observăm, că prin anii 80 ai veacului trecut la învitat şi universitatea din *Roma* de profesor la catedra *Dante*, el însă a refuzat.

Carducci a fost poet şi estetician.

Ca poet, încă de tiner, a scris *Imnul către Satana*, în care laudă pe *Satana*, ca pe mişcătorul tuturor tendinţelor bune, dela care vine tot progresul şi înaintarea. (!!) În volumele de poezii: *Ode barbare*, *lambi* şi *epopee*, reîmpropetează atât forma, cât şi spiritul poeziei antice. Modelul lui e *Horatiu*, dintre poeţii Italiani: *Parini*, *Alfieri*, *Monti*, *Leopardi*, *Foscolo*. Dintre scriitorii englezi: *Carlyle*, dintre francezi *Victor Hugo*. — Ca

estetician a dat studii prețioase despre Lorenzo de Medici, Cino da Pistoia, Poliziano, Petrarca.

Caracterizarea lui astfel ni-o dă d-l Iorga (Floarea Darurilor, nr. 1.): »Italia nu mai are un poet, ca dânsul... care să stăpânească așa de puternic limba și ritmul poetic. Taie ca în stâncă... ca un desăvârșit artist. Ii place vechea pace senină a Eladei, îi place spiritul liber, — îi place Satana răzvrătitul, ca și Hebe zâmbitoarea... Duh roșu de foc, formă albă de marmură, — aceasta e opera lui Carducci...« Din partea noastră regretăm numai acea, că »Carducci e *păgân în suflet și în inimă*, nu numai în cuvinte. Și iubirea e la el de cele mai multe ori *păgână, antică*. Dacă el cugetă la *creștinism*, se luptă cu *dânsul sau culege din el numai icoane, comparații, ideal*«. (Fl. Dar. nr. 2.)

Acea încă am înțelege-o, — din spiritul timpului —, că el urăște pe Papa, că a văzut cândva în el un tiran pământesc, că a scris odă la adresa lui Garibaldi, când acela a ocupat Roma; dar acea de loc nu ni-o putem explica, cum urăște el *creștinismul*, cum vede el în religia aceasta numai o *unealtă a servilismului!*?... Asta nu ni-o poate explica alta, decât alianța lui cu Satana.

Pagubă, că un spirit așa mare, a rămas în privința aceasta atât de îndărăpt, în urma altor spirite de mărimea lui. De sigur nu prin aceasta s'a învrednicit de marele premiu — Nobel!...

Acum a ajuns și el acolo, de unde nu ne zâmbește alta, decât cuvântul lui Hristos, făgăduința creștinismului, — *pace!*... Dar și teribilul cuvânt: *Non est pax impiis*.

nob.

— **Critică nimicitoare.** — D-l Iorga, s'a rostit în »Neamul Românesc« asupra cărții celei mai noue a părintelui Bunea, aproape în acelaș senz, ca și »Răvașul«. Se străcurase însă o greșală în notița revistei d-lui Iorga, care greșală se îndreaptă în nrul 79 al »Neamului Românesc«. Indreptată deci aprețierea d-lui Iorga sună astfel:

»Critica din »Unirea« a părintelui canonic Bunea împotriva cărții părintelui vicar Mangra asupra Metropolitului Sava Brancovici a eșit în broșură. Un anume ton, aduce după sine, în cele mai multe cazuri, o anume replică. Cartea aceasta cuprinde anume pagini de nimicitoare *critică* și de ironie fină. Cu privire la persoana Metropolitului Sava aș fi dorit pietate.

— **Din Basarabia.** Cetim în »Vocea Tutovei«: D-lui Constantinescu, profesor de limba română la seminarul din Chișinău (Basarabia), fiindu-i interzis predarea cu litere românești, seminariștii au reclamat la P. S. S. Vladimir Mitropolitul Basarabiei și li-s'a făcut dreptate. Bine înțeles, sub »litere românești« nu este a se înțelege literile acestea latinești, cari înveștmintează scrisul limbei noastre azi, ci *cirilicele* noastre vechi, cari se deosebesc de cele ale Muscalilor și pe cari ai noștri de aici nu le cunosc, de aceea nu pot gusta nici ziarul »Basarabia«, ori cât de românesc i-ar fi cuprinsul.

Ce ar fi, dacă seminariștii din Chișinău ar fi cerând cărți cu litere latine? Așa-i că P. S. Vladimir i-ar face *eretici!*

»Predicile lui Petru Maior« legate frumos, vol. I.—II, costă 7 cor. + 50 fil. posta.

Din Țara Maramureşului.

Prin gazete ici-colea dacă mai găseşti vre-o notiţă despre Maramureş. Aceste notiţe, toate vorbesc a jale. Ne-am obișnuit a auzi numai fapte slabe, neromânești din Maramureş. Cei mai mulți ni-l închipuim drept o țară inundată cu totul de Jidani, cu locuitori săraci, lipiți pământului, slăbiți trupește, istoviți sufletește; Români sunt încă, dar în puțină vreme au să-și uite limba lor, obiceiurile, alipirea de »așezălașurile« strămoșești, au să-și piardă poate și biserica românească. Icoana aceasta tristă te urmărește mereu, când cetești vre-un jurnal ori vre-o revistă care vorbește, cătuși de puțin, despre Maramureş. Despre învățătorii de acolo atunci auzi câte ceva când, pentru progresul ajuns cu băeții în învățarea limbii maghiare, sunt premiați unii dintre ei; despre preoți atunci, când se scrie că au asistat la sărbări naționale maghiare.

De aceea ne-a atins cetind în »Floarea darurilor«: Maramureşul începe abia cu darurile sale, așa de noue. Fii țerii să răsbată în văile lui pentru a ni aduce și altele din țara Voevozilor bătrâni, începători de Domnie, din țara de stoarcere și păcate de astăzi. Măcar cântecul să nu ni-să piardă!» Cuvintele acestea dureroase nu ne-au zguduit, fiindcă ne-am așteptat la astfel de constatări, triste, ca și un cântec de îngropăciune; dar pare că aveam senzația că auzim panegiricul Maramureşului. Țara Maramureşului se luptă cu moartea... să grăbim deci, poate vom putea mântui câteva mărgele din comoara-i de poezie!

Chiar și unii dintre Maramureșeni și-au pierdut nădejdea. Inteligența, în mare parte, se năzuește a se convinge pe sine însași că, între împrejurările de astăzi din Maramureş, acolo n'are loc nici o mișcare cu caracter pronunțat românesc, pentru că, doară, nu suntem în Țara Românească. De aceea apoi nu cutează a aranja nici barem vre-o petrecere. cât de modestă,

Totuși sunt unii, cari au încă nădejde într'un viitor mai senin. Eu sunt unul dintre acei puțini, cari cred, că nu mult va trece, până când se va vorbi despre Maramureş ca și despre un colț românesc, bine organizat, cu inteligență inspirată de idealuri românești, cu preoțime și dascălime într'adevăr conducătoare a țărânilor, cu un popor scăpat din ghiarele molochului jidovesc, care-i stoarce vlaga și-i infectează moralitatea.

Tinerii Maramureșeni, cari studiază la universități, la

academii, seminarii, în preparandii și în licee, — îi cunosc; idealul lor este: ridicarea Maramureşului la nivelul cultural și la conștiința națională, la care au ajuns deja cele mai multe ținuturi românești. Tinerii muncesc; unii țin conferințe populare, alții formează și instruiază coruri țărănești. E un început bun, vrednic de continuat. Ceea ce se face acum răslătit, să se generalizeze, puterile să se concentreze, și toate să se facă după un plan bine chibzuit. Toate acestea să se facă cuminte și așezat, să nu se dea loc micilor certuri, cari împiedică munca.

Am nădejde în tinerețe, pentru că o cunosc, doar fac însuși parte din dânsa. Dar tot astfel cunosc și pe cei mai în vârstă, cunosc bărbații, cari acum conduc destinele Românilor Maramureșeni; cunosc mai cu samă preoții și învățătorii. Vorbă să fie, sunt între ei câțiva cu sentimente puțin corecte din punct de vedere românesc. Păcatul acesta îl socotesc în mare parte contactului cu preoțimea ruteană maghiarizată. Observ însă, că preoțimea mai tină e ferită de acest păcat. Și bătrânii lucră, în bună înțelegere cu tinerețea; — pentru aceea nădăjduesc, că schimbarea în spre bine se va întâmpla cu mult mai curând, de cum s'ar crede.

Hrana tinereții e nădejdea, credința, idealul. Sunt tinăr, prin urmare trăește în mine nădejdea unui viitor mai luminos; am credință tare, că zorile acelui viitor se luptă deja cu întunerecul; și știu că idealul acesta sfânt e ținta nu numai a tinereții din Maramureș, ci a tuturor Românilor de bine.

Idealul acesta îl vom ajunge, dacă baza acțiunii noastre de regenerare va fi *credința*, dacă vom mâneca dela *biserica*, vom lucra cu ajutorul și într'ajutorul bisericii. Vom avea șanse de reușit, dacă timbrul lucrărilor noastre va fi blândea, dacă nu vom stârni neînțelegeri între noi, dacă nu vom și-cana bărbați cinstiți și vrednici, pe motiv, că procedul lor nu e atât de radical cum am dori noi.

Vom reuși, dacă însuflețirea va ținea nu un an, până când am ajunge la vre-un »post«, ci va ținea întreagă viața; vom reuși, dacă vom sta în Maramureș și nu-l vom părăsi în vreme de încercare, cum au făcut mulți tineri, dela cari pe vremuri se aștepta mult.

Astfel izbânda va fi a noastră!

Alexandru Albinus.

Vorbe ale inimii de I. C. Lavater.

Sufere întunerecul nopții până când acel Atotputernic va porunci: »Să fie lumină!«

CRONICA.

— A încetat din viață la Paris, unde se dusesese să-și caute sănătatea, generalul Lahovari, ministrul de externe al României.

— Moșia contelui Szapáry din S.-Miclăușul sârbesc, a cumpărat-o cu 1 milion 200.000 cor. nu »Victoria«, cum s'a scris, ci conzistorul român din Arad; cu atât mai bine. E vorba că mai cumpără și o altă moșie la Cermei. Foarte bine. Banii bisericei mai sigur se plasează în pământ, decât în hârtii cari se pot și devalva,

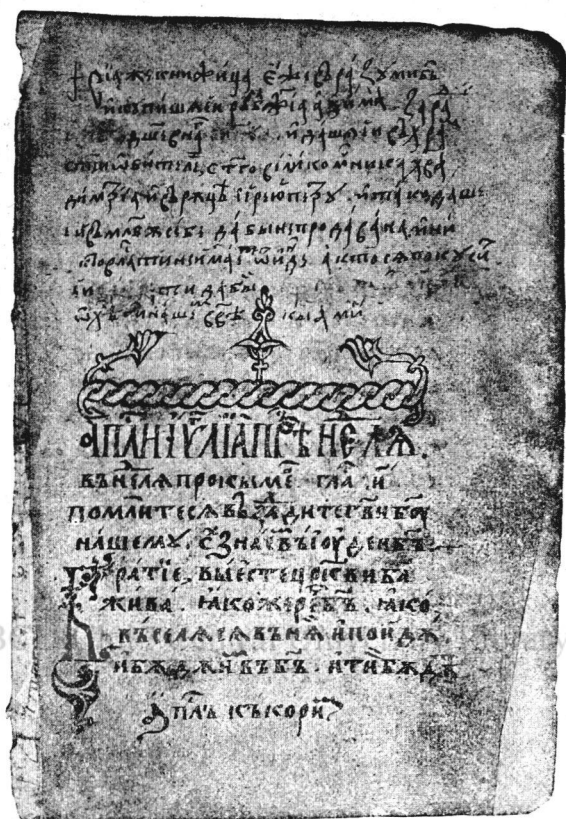
— În Timișoara va fi bal românesc în favorul școalelor gr.-or. române din suburbiul Fabric la 7 Martie (22 Februarie) 1907, în sala berăriei din Timișoara-Fabric.

— D-l Iuliu Coroiu Ponorean anunță cununia sa cu d-șoara Silvia Marcu, ce se va celebra Duminecă în 3 Martie n. la 8 oare p. m. în biserica gr.-cat. din Bistra.

— *Giosue Carducci*, cel mai mare poet al Italiei, a încetat din viață zilele acestea, în Bologna, în vârsta respectabilă de 71 ani. A fost înmormântat pe spesele statului în mijlocul doliului Italiei și al lumii, nu de mult avuse mângâierea de a fi fost onorat cu premiul Nobel.

— *Părintele Nilles*, jezuitul din Innsbruck, decedat de curând, a fost un suflet bun și cult, ca mai toți membri congregațiunii sale, pe cari îi uresc toți cei ce nu-i cunosc, ci îi judecă după o presă venală și infamă, care e dușmană în fine a tot ce e creștinesc. Se distingea însă acest harnic bătrân și între distinșii călugări prin faptul, că s'a interesat de noi în deosebi și a scris în »Symbolae« latinește istoria unirei noastre sfinte cu Roma, făcându-ne astfel cunoscuți și în lumea aceea mare și cultă, de pe întreg rotogolul pământului, care mai cultivă și acum limba străbunilor stăpânitori de lume, ca limba științei și limba oficială a celei dintâi biserici, între bisericile creștine. Într'o mică broșură a eternizat și figura aceluia ficior de Domn român, Stefan, care pribeag din patria sa a învățat în Innsbruck, dând dovada unor reale talente, și care își doarme somnul într'o biserică din capitala Tirolului. D. Iorga spune câteva cuvinte calde despre reposatul:

»L'am cunoscut acum vre-o cincisprezece ani în mănăstirea Iesușilor din orașul unde era profesor. Un bătrân voinic frumos, senin, bucuross de muncă și de viață. Știa multe, ținea lucrurile lui într'o desăvârșită rânduială și era foarte bucuross să poată îndatori pe ori cine. l-a plăcut că poate primi un

A doua pagină istorică.

— Dintr'un liturgier slavon, dela 1558, păstrat în *Pata I. Cluj*. —

Român în chilia lui plină de cărți, pe care pare că o văd și acuma deschizându-se luminoasă în dreapta unui gang de întunerec, — ca lăcașul vesel și harnic al științei«

(»Neamul rom.« nr. 78).

— Reuniunea sodalilor români din Sibiiu va avea o convingere socială împreună cu cântări și joc, Duminecă la 3 Martie st. n. 1907 în »Unicum«. Corurile le dirigează d-l Candid Popa, învățător la școala de aplicație.

— În țara noastră se bea într'un an 248 milioane litre de vin, 45 milioane litre de bere și 219 milioane litre de vinars. La o altă 519 milioane de litre. Socotiți câți bani dați pe beaură, cât timp petrecut în crișme și câte crime resărite pe urma acestui necumpăt!?

Cărţi — Reviste — Ziare.

— »Századok«, revista pentru istoriografie a Ungurilor, nr. din Dec. se ocupă cu d-l Iorga.

Ştim, că istoria Românilor scrisă de d-l Iorga în limba germană înseamnă un stadiu nou în chestia istoriei noastre. Cunoaştem şi succesele ce le-a avut acest op în Europa întreagă. Mai eram curioşi ce zor zice la aceasta Ungurii, căci d-l Iorga a spulberat cu totul teoriile Rösler-Hunvalvy, punând în lumină cu totul nouă, continuitatea noastră în Dacia Traiană.

Chiar un an întreg a fost de lipsă să se arete critica maghiară. Iacă-o:

Criticul, Kropf Lajos, vorbeşte despre marele nostru istoriograf într'un ton necuviincios. Nu dovedeşte însă nimic, nimic, contra şi prin aceasta serveşte spre mărirea opului, căruia vrea să-i detragă. Unde spune, ce scrie d-l Iorga despre originea Românilor, nu combate nimic. Cu multă ipocrizie arată unele pretinse greşeli etimologice (Dorman, cser, curtis kerep-corable) şi apoi conchide: cu astfel de fantezme se ocupă istoriografia valahă (!). Despre documentul bistriţeniilor din secolul XIV. nu zice alta, decât: »se vede a fi ceva apocrif, dar să-l lăsăm (!)«. Nu arată neîndreptăţirea d-lui Iorga de a zice, că istoricii unguri nu sunt imparţiali, ci continuă astfel: »asta totuşi e mult dela d-l profesor Iorga, care nu de mult a ajuns la răcoare, pentrucă striga pe stradă în fruntea unei cete de copilandri (lärmás gyerköczök élén handabandzott az utcán). împotriva unei producţiuni filantropice«... Asta totuşi e mult; dar dacă chiar d-l Iorga ar trage la răspundere »onorata redacţie« pentru astfel de neadevăruri jignitoare?

Il doare be »criticul« nostru, că d-l Iorga e daco-român, »maghiarofag«. Nu omite a atrage atenţiunea elementului dominant asupra faptului, relevant de d-l Iorga (ll. p. 451), că în seminarele române, unde se creşte clerul tiner, profesorii sunt români buni, iar clericii învaţă limba şi literatura româneşte, citesc cărţile şi gazetele naţionale. Apoi fiind domnul Kropf jidan, e supărat şi pentru aceea, că d-l Iorga nu iubeşte »poporul ales de d-zeu«.

nob.

— În revista *Alte u. Neue Welt* mons. *Netzhammer*, arhiepiscop catolic de Bucureşti, publică un studiu binefăcut despre strălucitele urme, pe care le-a lăsat trecutul Tirgoviştei. În acest timp atâţia din episcopii şi Metropoliţii nostri resping revistele româneşti ce li-se trimit. (»Neamul Românesc« nr. 79),

— În »Unirea« (nr. 7) amintiri pioase despre părintele † Nilles, de *Mac*, care de mult doriām să-şi iee iară condeiul

său abil. »Am eșit dela el cu sfiala credinciosului, care a văzut pe unul din marii *apostoli ai credinții și științii*«.

— Renașterea din Caransebeș n'a scris nici un cuvânt despre alegerea din Bocșa, decât doar știrea ce o dă în nr. 7, că d-l Petru Ionescu, prof. la pedagogiul din Caransebeș și mare corteș la Bocșa, e numit funcționar în ministerul cultelor și împărțit în secția congruei... Iulian Weisz a realizat curând un punct de program, susținut cu atâta căldură de deputatul Goldiș, în numele clubului național, și plătit cu rușinea dela Bocșa. Cu astfel de program firește, că numai astfel de politică se poate.

— »*Revista Noastră*« în anul acesta a început să iese din cadrul restrâns al unei reviste feministe și începe a fi pentru noi toți — cari ne iubim neamul și cultura lui fără hotare, — un organ literar, cultural, de seamă. Nr. 3 de pildă se distinge în acest senz. *Pământul uitării*, poezie de Coșbuc, cu dureros de transparentul înțeles actual e zguduitoare.

Eu nu mă voiu plânge nepoților tăi

Pământule sfinte al uitării,

Desfă-te tu singur și 'nghite pe rai

Căci iată-i pe toate gătitile căi

Răsar conjurații pierzării.

Acest adevărat glas din adâncuri — de profundis — ne amintește dojenele prorocilor cătră neamul, care își uită, că e alesul lui D-zeu.

În romanul »*Felicia*« ce urmează îndată, se dau întâmplător de sigur, niște comentare la acentele durerii de bard, de mai nainte. Ușor și bun, ca un Esop modern e spiritualul G. Ranetti, în »povestirea sa banală« ca și în pomenirea colegială a lui Robin-Dărăscu; juste sunt judecățile lui Ion Gorun față cu noile revelațiuni: Dragomirescu-Cerna, și bine venite cuvintele *cinstite și deschise* ale lui Nerva Hodoș despre cartea și omul, cari n'au aceste însușiri; »*Geschichte der rum. Literatur*« de Alexici, pe care unii dela noi s'au prea grăbit să-l »rehabiliteze«, pentru că în ignoranța lui a avut îndrăzneala să-l declare pe Dr. Bunea, — firește în »*Tel. Român*« — drept »diletant în istorie«.

— Musa Română, nr. 10 și 11 a apărut cu sumarul: partea literară: Vincenzo Bellini de T. Știri muzicale. Partea muzicală: Scherzo de I. Mureșian. Rămâi sănătoasă, vals de salon de I. Mureșian. Suveniruri de Blaj, polca mazur de Dr. L. Domide. Ce a fost a fost, duet de I. Mureșian op. premiat la conservatorul din Lipsca).

CONVOCARE

»VLĂDEASA« institut de credit și economii în B.-Huedin
își va ținea

Adunarea generală ordinară a XI-a

în 14 Martie st. n. a. c., la 10 oare a. m., în localitățile institutului.

Obiectele adunării vor fi:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Designarea alor 2 notari ad hoc și alor 3 verificători, cari vor servi și ca membrii scrutători.

Active.

Contul Bilanț

		Cor.	fil.
1	Cassa în număr	17681	34
2	Escompt de cambii 297359·36		
3	Cambii cu acoperire hipotecară 321791—	619150	36
4	Imprum. pe oblig. întabulate . 265331—		
5	» » » cu caventați . 156757—	422088	—
6	Credite de cont-curent	43743	—
7	Casa institutului 14759—		
	Amortizare conf. decis. adun. gen. a VI-a 1000—	13759	—
8	Realități de vânzare	2528	62
9	Spese restituibile	911	11
10	Mobiliar 2799·10		
	10% amortizare 280·10	2519	—
11	Spese de fondare ale filialei din Hidalmás 2459·33		
	10% amortizare 245·93	2213	40
12	Interese anticipate	804	57
13	Diversi debitori (Contul Filialei la centrală etc.)	150610	20
		1276008	60

3. Raportul direcţiunii şi al comitetului de reviziune asupra bilanţului şi împărţirii profitului curat al anului 1906.

4. Stabilirea paşalului de călătorie pro 1907.

5. Conform §. 32 din statute sortirea alor 3 membri din direcţiune şi reintregirea prin alegere.

6. Alegerea alor 5 membri ai comitetului de reviziune a căror mandat expiră.

7. Eventuale propuneri intrate, în cadrul statutelor §. 29.

8. Inchiderea adunării.

La aceasta adunare se invită dnii acţionari făcându-se atenţi la dispoziţiile §§. 19 şi 20 din statute.

Pentru primirea acţiilor şi edarea documentelor despre depunere în acest an sunt rugate instituttele »Patria«, »Albina«, »Silvania«, »Economul« şi »Coroana«.

Din şedinţa direcţiunii institutului de credit şi economii »Vlădeasa«, ținută în 29 Ianuarie 1907.

Ioan Pop m. p.,
preşedinte.

Iuliu Poruţiu m. p.,
director executiv.

pro 1906.

Passive.

		Cor.	fil.
1	Capital social	120000	—
2	Fond de rezervă 39890·80		
3	» special de rezervă 5686·96		
4	» de penziuni 14075·17		
5	Fondul scopurilor filantropice 1319·53	60972	46
6	Depuneri spre fructificare	810525	88
7	Reescompt	77240	—
8	Dividende neridicate	572	96
9	Interese de capital social neridicate	620	29
10	Interese tranzitoare	13367	54
11	Diversi creditorii (Contul centralei la Filială etc.)	165765	72
12	Profit curat	26943	75
		1276008	60

Contul profit și

Erogate.

	Cor.	fil.
I. Salare și bani de cuartir	8571	41
II. Spese: de birou, imprimate, registre, porto, diverse	5046	67
III. Dări	3363	24
IV. Amortizațiuni		
din prețul casei institutului	1000—	
10% din mobilier	280·10	
10% din spese de fondare a filialei din Hidalmás	245·93	
V. Profit curat	26943	75
	45451	10

B.-Huedin — B.-Hunyad,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iuliu Poruțiu m. p.,
director executiv.

Membrii în

Ioan Pop m. p.,
președinte.

Iuliu Poruțiu m. p.,

Luca Lung m. p.

Conturile de mai sus ezaminându-le le-am aflat în

Membrii comitetului

B. S. Podoabă m. p.,
președinte.

Dr. Simion Tămaș m. p. **Simion Mărincaș** m. p.

Sucitit prin lege!

Fiecare imitație va fi pedepsită!

Veritabil e numai Balsamul lui Thiery

cu sămnuł călugărițelor. 12 sticle mici sau
6 duple sau o sticlă mare patent costau K. 5.

Alifia Centifolia lui Thiery
contra ranelor, inflamațiilor, vătămurilor,
5 tighii K. 3.60. Se trimite sau pe lângă ram-
bursă sau trimițând banii înainte.

Aceste două mijloace sunt foarte cunoscute.

Adresa: **A. Thiery, Pregrada**
la Rohits-Sauerbrunn.

Depou în cele mai multe farmacii. Broșuri cu
multe scrisori de mulțumită se trimite gratuit.

Cine suferă de (nevoie)
sgârșciuri și stări ner-
trimită gratis și franco dela

Epilepsie

voase, se ceară broșura
despre Epilepsie, care se
»Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt
a. Main. 21-52

„THE STANDARD“

— fondată în anul 1825. —

Efectuește **asigurări pe viață**
pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual	Avere proprie
Cor.: 34,600.000	Cor.: 274,000.000
Dividende solvite	Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000	Cor.: 570,000.000

Agentura generală pentru Transilvania:
Cluj. Strada Ferencz-József Nr. 17.

Filiala pentru Ungaria:
Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4
în Palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edinburg. (Anglia).

La tipografia

»CARMEN«

în Cluj

se află de vânzare

„ROMANA“

(pe note)

de Tunarul.

Prețul unui esempl.

2 cor. 50 fil.

Tipografia „Carmen“ Petru P. Barițiu în Cluj.